

**ЗАКЛАД ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ № 21 «ЛАСТОВІЧКА»
ЗАГАЛЬНОГО РОЗВИТКУ
УЖГОРОДСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ**

НАКАЗ

від 28.08.2025

м. Ужгорода

№ 26 – О

*Про створення безпечного освітнього середовища
у закладі дошкільної освіти вільного від булінгу (цькування)*

Керуючись Законами України «Про правовий режим воєнного стану», «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні», листів МОН від 20.06.23 року №1/8820-23 «Про організацію безпечного освітнього простору в закладах дошкільної освіти та обладнання укриттів», від 14.02.2019 №1/11-1491 «Щодо організації роботи та дотримання вимог з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності у закладах дошкільної освіти», від 14.08.2020 № 1/9-436 «Про створення безпечного освітнього середовища в закладі освіти та попередження і протидії булінгу (цькуванню)», з метою забезпечення конституційних прав учасників освітнього процесу, запобігання проявів жорстокого ставлення до дітей, приниження їх честі і гідності,

НАКАЗУЮ:

- 1. Заборонити перебування будь-яких сторонніх осіб на території закладу без попереднього погодження з адміністрацією закладу .*
- 2. Працівникам закладу дошкільної освіти вжити необхідних заходів щодо створення безпечного освітнього середовища в закладі.*
- 3. Затвердити план заходів щодо створення безпечного освітнього середовища та протидії булінгу (цькуванню), насильству в 2025-2026 н. р.*
- 4. Затвердити Положення про порядок розгляду випадків булінгу в закладі дошкільної освіти .*
- 5. Затвердити склад та Порядок роботи постійно діючої комісії реагування на доведені випадки булінгу в закладі та відповідальність осіб, причетних до цькування .*
- 6. Затвердити Алгоритм дій педагогічного колективу у разі виявлення ситуації булінгу в закладі дошкільної освіти .*
- 7. Визначити психолога, уповноваженою особою для здійснення невідкладних заходів реагування у випадках виявлення фактів булінгу, отримання заяв/повідомлень від батьків дитини, яка зазнала булінг у ЗДО.*
- 8. Психологу:*
 - Організувати просвітницьку роботу з учасниками освітнього процесу щодо запобігання жорсткому поведінню з дітьми.*
 - Розмістити на сайті закладу інформацію:*

- *правила поведінки здобувачів освіти в закладі;*
- *план заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі;*
- *порядок подання та розгляду звернень про випадки булінгу в закладі, своєчасного реагування на доведені випадки, відповідальність осіб, причетних до булінгу;*

9. Членам комісії:

- *Дотримуватись порядку розгляду звернень про випадки булінгу в закладі від дітей, їх батьків, законних представників, інших осіб, порядок реагування на доведені випадки булінгу та відповідальність осіб, причетних до булінгу.*
- *Невідкладно реагувати на випадки булінгу шляхом проведення внутрішнього розслідування, індивідуальної роботи з учасниками булінгу тощо.*

10. Педагогічним працівникам закладу:

- *Забезпечити виконання Плану заходів щодо запобігання та протидії булінгу.*
- *Не допускати випадків фізичного та психологічного насильства, образ, недбалого й жорстокого поводження з дітьми.*
- *Формувати в учасників освітнього процесу толерантне ставлення один до одного.*
- *Уникати проявів жорстокого ставлення до вихованців, приниження їхньої честі, гідності та інших форм насильства (фізичного та/або психологічного).*
- *Невідкладно інформувати адміністрацію закладу про виявлений факт булінгу по відношенню до здобувачів дошкільної освіти.*
- *Дотримуватись алгоритму дій у разі виявлення випадків насильства над дитиною.*
- *У разі сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення працівники закладу зобов'язані діяти відповідно алгоритму дій, затверджених даним наказом.*

11. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Директор:

Віра ЖМЕНЯК

Положення

про порядок розгляду випадків булінгу (цькування) у ЗДО № 21 «Ластовічка»

1. Загальні положення.

1.1. Булінг (цькування) – діяння (дії або бездіяльність) учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого.

1.2. Типовими ознаками булінгу (цькування) є:

- систематичність (повторюваність) діяння;
- наявність сторін – кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за наявності);
- дії або бездіяльність кривдника, наслідком яких є заподіяння психічної та/або фізичної шкоди, приниження, страх, тривога, підпорядкування потерпілого інтересам кривдника, та/або спричинення соціальної ізоляції потерпілого.

2. Повноваження керівника ЗДО № 21 «Ластовічка» та уповноважених ним осіб щодо запобігання та протидії булінгу (цькуванню).

2.1. Керівник закладу дошкільної освіти № 21 «Ластовічка» :

- здійснює контроль за виконанням плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі освіти;
- розглядає скарги про відмову у реагуванні на випадки булінгу (цькування) за заявами здобувачів освіти, їхніх батьків, законних представників, інших осіб та приймає рішення за результатами розгляду таких скарг; забезпечує створення у закладі освіти безпечного освітнього середовища, вільного від насильства та булінгу (цькування);

- з урахуванням пропозицій територіальних органів (підрозділів) Національної поліції України, центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, головного органу у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну правову політику, служб у справах дітей та центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді .розробляє, затверджує та оприлюднює план заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькування) в закладі освіти;
- розглядає заяви про випадки булінгу (цькування) здобувачів освіти, їхніх батьків, законних представників, інших осіб та видає рішення про проведення розслідування; скликає засідання комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) для прийняття рішення за результатами проведеного розслідування та вживає відповідних заходів реагування;
- повідомляє уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України та службі у справах дітей про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти.

2.2. Практичний психолог (при відсутності вихователь - методист) забезпечує виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування).

2.3. Вихователь-методист забезпечує:

- реалізацію просвітницького напрямку всіх учасників освітнього процесу шляхом організації тематичних заходів, консультацій з метою формування навичок толерантної та ненасильницької поведінки, спілкування та взаємодії;

- прозорість та інформаційну відкритість шляхом формування та оприлюднення на веб сайті ЗДО № 21 «Ластовічка», розміщення в інформаційних куточках для батьків здобувачів освіти інформацію та нормативно-правові акти з питань щодо протидії булінгу:

- план заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі освіти;
- порядок подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти;
- порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в закладі освіти та відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькування);
- правила поведінки здобувача освіти з закладі освіти.

2.4. Педагогічні працівники ЗДО «Ластовічка»:

- забезпечують здобувачам освіти захист під час освітнього процесу від будь-яких форм насильства та експлуатації, у тому числі булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, від пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю;
- повідомляють керівника ЗДО про факти булінгу (цькування) стосовно здобувачів освіти, педагогічних працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком яких вони були особисто або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб;
- сприяють керівництву закладу освіти у проведенні розслідування щодо випадків булінгу (цькування);
- виконують рішення та рекомендації комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) в закладі освіти.

3. Діяльність Комісії з розгляду випадків булінгу ЗДО № 21 «Ластовічка».

3.1. Комісія з розгляду випадків булінгу (цькування) «Ластовічка» (далі – Комісія) створюється наказом керівника ЗДО та скликається для прийняття рішення за результатами розслідування про факти булінгу (цькування).

3.2. В своїй діяльності Комісія керується Кодексом України про адміністративні правопорушення, Законом України «Про освіту», Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)», цим Положенням та іншими нормативно-правовими актами з питань щодо протидії булінгу (цькуванню).

3.3. До складу Комісії можуть входити керівник закладу, педагогічні працівники, (у тому числі практичний психолог), батьки постраждалого та булера та інші зацікавлені особи.

3.4. Комісія діє відповідно до Порядку подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування) у ЗДО №21 «Порядку реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в ЗДО № 21 «Ластовічка» та відповідальність осіб, причених до булінку (цькування).

3.5. Засідання Комісії скликається керівником ЗДО № 21 «Ластовічка» для розгляду та неупередженого з'ясування обставин випадків булінгу (цькування) в закладі відповідно до заяв, що надійшли.

3.6. У разі, якщо Комісія не кваліфікує випадок як булінг (цькування), а постраждалий не згодний з цим, то він може одразу звернутись до органів Національної поліції України із заявою, про що керівник закладу освіти має повідомити постраждалого.

3.7. Рішення Комісії реєструються в окремому журналі, зберігаються в паперовому вигляді з оригіналами підписів всіх членів Комісії.

3.8. Потерпілий чи його/її представник також можуть звертатися відразу до уповноважених підрозділів органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та Служб у справах дітей з повідомленням про випадки булінгу (цькування).

4. *Порядок подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти .*

· Учасники освітнього процесу подають заяву керівнику закладу освіти про випадки булінгу по відношенню до дитини або будь-якого іншого учасника освітнього процесу.

· Керівник закладу освіти розглядає заяву в день її подання та видає рішення про проведення розслідування.

· Проводиться повне та неупереджене розслідування щодо випадків булінгу (цькування) з залученням осіб від яких отримали інформацію.

· Керівник закладу освіти для прийняття рішення за результатами розслідування створює наказом комісію з розгляду випадків булінгу (цькування) та скликає засідання для прийняття рішення за результатами розслідування та виконання відповідних заходів реагування.

· Рішення Комісії реєструється в окремому журналі, зберігається в паперовому вигляді з оригіналами підписів всіх членів Комісії. Потерпілий чи його/її представник також можуть звернутися відразу до уповноважених підрозділів органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та Служби у справах дітей.

5. *Порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в закладі освіти та відповідальність осіб, причетних до булінку (цькування) :*

· У разі підтвердження факту вчинення булінгу (цькування), за результатами розслідування та висновків Комісії, повідомляються уповноважені підрозділи органів Національної поліції України та служби у справах дітей про випадки булінгу (цькування) ЗДО №21 «Ластовічка».

· Виконується рішення та рекомендації ЗДО № 21 «Ластовічка».

· Надаються соціальні та психолого-педагогічні послуги здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу.

· Керівником ЗДО № 21 «Ластовічка» або уповноваженою ним особою, відповідно чинного законодавства та в межах повноважень, здійснюють контроль за виконанням плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькування) в освітньому закладі

6. *Права та обов'язки учасників освітнього процесу.*

6.1. Здобувачі освіти:

6.1.1. Мають право на: повагу людської гідності; захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства та

експлуатації, булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувача освіти; отримання соціальних та психолого-педагогічних послуг як особа, яка постраждала від булінгу (цькування), стала його свідком або вчинила булінг (цькування).

6.1.2. зобов'язані: поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм; відповідально та дбайливо ставитися до власного здоров'я, здоров'я оточуючих, довкілля.

6.2. Працівники, які залучаються до освітнього процесу:

6.2.1. мають право на: захист під час освітнього процесу від будь-яких форм насильства та експлуатації, у тому числі булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, від пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю.

6.2.2. зобов'язані: повідомляти керівника ЗДО № 21 «Ластовічка!» про факти булінгу (цькування) стосовно здобувачів освіти, педагогічних працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком якого вони були особисто або інформацію про які отримали від інших осіб, вживати невідкладних заходів для припинення булінгу (цькування).

6.3. Батьки здобувачів освіти:

6.3.1. мають право на: отримувати інформацію про діяльність ЗДО № 21 «Ластовічка», у тому числі—щодо надання соціальних та психолого-педагогічних послуг особам, які постраждали від булінгу (цькування), стали його свідками або вчинили булінг (цькування), про результати навчання своїх дітей (дітей, законними представниками яких вони є) і результати оцінювання якості освіти у закладі освіти та його освітньої діяльності; подавати керівнику ЗДО №21 «Ластовічка» або засновнику закладу освіти заяву про випадки булінгу (цькування) стосовно дитини або будь-якого іншого учасника освітнього процесу; вимагати повного та неупередженого розслідування випадків булінгу (цькування) стосовно дитини або будь-якого іншого учасника освітнього процесу.

6.3.2. Зобов'язані: виховувати у дітей повагу до гідності, прав, свобод і законних інтересів людини, законів та етичних норм, відповідальне ставлення до власного здоров'я, здоров'я оточуючих і довкілля; поважати гідність, права, свободи і законні інтереси дитини та інших учасників освітнього процесу; дбати про фізичне і психічне здоров'я дитини, сприяти розвитку її здібностей, формувати навички здорового способу життя; формувати у дитини культуру діалогу, культуру життя у взаєморозумінні, мирі та злагоді між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами, представниками різних політичних і релігійних поглядів та культурних традицій, різного соціального походження, сімейного та майнового стану; настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності,

працелюбства; сприяти керівнику ЗДО № 21 «Ластовічка» у проведенні розслідування щодо випадків булінгу (цькування); виконувати рішення та рекомендації комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) в закладі освіти.

7. Прикінцеві положення .

7.1. Положення про порядок розгляду випадків булінгу (цькування) в ЗДО № 21 «Ластовічка» (далі – Положення) затверджується рішенням педагогічної ради ЗДО №21 «Ластовічка та затверджується наказом керівника ЗДО №21 «Ластовічка».

7.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться за рішенням педагогічної ради ЗДО № 21 «Ластовічка» та відповідно до наказу керівника ЗДО № 21 «Ластовічка»

Додаток 2

Алгоритм дій ЗДО № 21 «Ластовічка» у випадку булінгу (цькування)

1. Якщо педагог, інші працівники, батьки чи учасники освітнього процесу стали свідками, то вони мають повідомити керівника закладу незалежно від того, чи покаржилась жертва булінгу чи ні.
2. Після отримання звернення дитини, відповідна особа інформує керівника закладу освіти у письмовій формі (заява) про випадок боулінгу.
3. Керівник закладу розглядає таке звернення та з'ясовує усі обставини булінгу. Налалі він скликає засідання комісії з розгляду випадків булінгу та окреслює подальші дії. Якщо комісія визнала, що це був булінг, а не одноразовий конфлікт, то директор закладу зобов'язаний повідомити уповноважені підрозділи органів Національної поліції України та Службу у справах дітей.
4. До складу комісії входять: педагоги, практичний психолог, батьки постраждалого та «булера» (за згодою), керівник закладу та інші заінтересовані особи.
5. У разі якщо комісія не кваліфікує випадок боулінгу, а постраждалий не згоден з цим, то він може одразу звернутись до органів Національної поліції України..

6. За будь-якого рішення комісії керівник закладу забезпечує психологічну підтримку.

План заходів**ЗДО № 21 «Ластовічка» щодо запобігання та протидії булінгу на 2025 – 2026 навчальний рік**

№	Заходи	Терміни виконання	Відповідальний
I. Нормативно-правове та інформаційне забезпечення			
1.	Підготовка та видання наказу керівника ЗДО «Про створення безпечного освітнього середовища та попередження і протидії булінгу (цькуванню)».	Вересень	Керівник ЗДО
2.	Ознайомлення працівників, батьків та, у доступній формі, дітей з політикою протидії булінгу в закладі, алгоритмом дій у разі його виявлення.	Упродовж року	Керівник, вихователі, практичний психолог
3.	Розміщення інформації про запобігання та протидію булінгу на інформаційних стендах та вебсайті ЗДО (телефони "гарячих ліній", алгоритм подачі заяв тощо).	Постійно	Відповідальна особа, адміністрація ЗДО
II. Профілактична робота з дітьми			
4.	Проведення тематичних занять, бесід, ігор, спрямованих на формування навичок толерантної поведінки,	Упродовж року (згідно плану)	Вихователі, практичний психолог

дружнього спілкування та взаємодопомоги.

-
5.	Організація та проведення тематичного тижня "Я маю право!" або "Тижня доброти".	Згідно річного плану	Вихователі, музичний керівник, практичний психолог
6.	Використання елементів казкотерапії, лялькотерапії для обговорення проблемних ситуацій та пошуку шляхів їх вирішення.	Упродовж року	Практичний психолог, вихователі
-

III. Робота з батьками

-
7.	Проведення батьківських зборів, консультацій на тему: «Булінг у дитячому садку: міф чи реальність» «Як реагувати батькам на прояви агресії дитини?».	Вересень, за потребою	Практичний психолог, вихователі, адміністрація
8.	Надання батькам інформаційних буклетів, пам'яток щодо ознак булінгу та алгоритму дій у разі його виявлення.	Упродовж року	Практичний психолог
9.	Індивідуальні консультації для батьків, чий діти стали учасниками (жертвою чи агресором) ситуацій булінгу.	За потребою	Практичний психолог, вихователі
-

IV. Робота з педагогічними працівниками

10.	Проведення навчальних семінарів, тренінгів для вихователів щодо запобігання булінгу, методів раннього виявлення та заходів реагування.	Листопад, за потребою	Практичний психолог, адміністрація
11.	Включення питань протидії булінгу до порядку денного педагогічних рад, виробничих нарад.	Згідно плану	Керівник ЗДО
12.	Забезпечення постійного підвищення кваліфікації педагогів з питань створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища.	Упродовж року	Методист, керівник ЗДО

V. Реагування на випадки булінгу

13.	Забезпечення конфіденційності звернень та проведення об'єктивного розгляду будь-яких повідомлень про випадки булінгу.	Негайно, постійно	Комісія з розгляду випадків булінгу
14.	Проведення корекційної роботи з дітьми, які вчинили булінг, та надання психологічної підтримки дітям, які постраждали від булінгу.	Негайно, постійно	Практичний психолог, вихователі
15.	Взаємодія з відповідними службами (соціальні служби, поліція) у випадках, що потребують втручання фахівців.	За потребою	Керівник ЗДО, практичний психолог

16.	Аналіз ефективності вжитих заходів та, за необхідності, коригування плану.	В кінці року	Керівник ЗДО, практичний психолог

**План заходів,
спрямованих на запобігання та протидію булінгу в ЗДО**

№ з/п	Заходи	Термін проведення	Відповідальний
Нормативно-правове забезпечення			
1.	Створення морально-безпечного освітнього простору, формування позитивного мікроклімату та толерантно-міжособистісної взаємодії під час освітнього процесу	Упродовж року	Директор ЗДО
2.	Розміщення інформації у «Куточках для батьків» щодо профілактики булінгу: пам'яток, листівок	Упродовж року	Вихователі груп
3.	Розміщення інформації на сайті закладу дошкільної освіти щодо булінгу.	Упродовж року	Вихователі-методисти
4.	Розміщення телефонів довіри на інформаційних стендах та веб-сайті ЗДО для ознайомлення батьківської громадськості	Упродовж року	Вихователі-методисти
Робота з педагогами та колективом			
1.	Проведення анкетування учасників освітнього процесу на тему: «Що таке булінг?»	Вересень	Практичний психолог
2.	Проведення педагогічних читань: «Булінг в закладах освіти»	Жовтень	Практичний психолог
3.	Провести наради з різними категоріями працівників з питань профілактики булінгу (цькування)	Упродовж року	Вихователі-методисти
4.	Вивчення психологічного клімату в педагогічному колективі	Упродовж року	Практичний психолог
5.	Підготувати методичні рекомендації для педагогів з формування толерантного відношення до дітей з ООП	Грудень	Практичний психолог
6.	Провести заняття для педагогів:	Січень Квітень	Практичний психолог

	- «Вчимося вирішувати конфлікти, щоб навчати дітей» - «Маски булінгу»		
7.	Інформаційно-просвітницькі заходи з педагогами з питань запобігання та протидії булінгу	Упродовж року	Вихователі-методисти
8.	Підготувати звіт про виконання плану заходів, спрямованих на запобігання та профілактику булінгу	Травень	Вихователі-методисти
Робота з дітьми			
1.	Проведення ранкових зустрічей з метою формування навичок дружніх стосунків	Упродовж року	Вихователі груп
2.	Актуалізувати для дітей та використовувати у роботі «Правила поведінки у групі»	Упродовж року	Вихователі груп
3.	Корекційно-розвивальні заняття з дітьми старших груп	Упродовж року	Практичний психолог
4.	Провести «Тиждень правового виховання»	Листопад	Вихователі груп
5.	Провести бесіди-зустрічі вихованців з працівниками поліції	Травень	Вихователі-методисти
Робота з батьками			
1.	Підготувати тематичні буклети на тему: -«Стоп-булінг «Обережно, кібербулінг!»	- Листопад Квітень	Практичний психолог
2.	Провести консультації з батьками на тему: - «Що таке булінг і чому про нього треба знати» - «Булінг у дитячому садку – міф чи реальність»	Грудень Березень	Вихователі-методисти
3.	Активізувати просвітницьку роботу з питань правової освіти.	Упродовж року	Вихователі-методисти

ПОСТІЙНОДІЮЧА КОМІСІЯ

з розслідування булінгу (цькування) у ЗДО №21

- **Голова комісії:** директор Віра ЖМЕНЯК
- **Члени комісії:**
 - Маняк Тетяна Федорівна, вихователь
 - Сентипал Марина Володимирівна, виховаель
 - Шляхта Наталія Іванівна, вихователь – методист,
 - Ковальчук Оріся Володимирівна, вихователь
 - Барта Тетяна Василівна, сестра медична
 - Микулець Вікторія Вікторівна, вихователь